

FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

[C – 2024/004151]

18 APRIL 2024. — Koninklijk besluit betreffende de uitvoering van het mechanisme voor de opvolging van het federale klimaatbeleid

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het ontwerp van besluit dat ik de eer heb ter ondertekening van Uwe Majesteit voor te leggen, moet het mogelijk maken de beleidscyclus van federaal klimaatbeleid, vastgelegd door de wet van 15 januari 2024 betreffende het federale klimaatbeleid, in te voeren. In overeenstemming met de implementatie van Verordening (EU) 2018/1999 betreffende de Governance van de Energie-Unie en de Klimaatactie vereist dit de invoering van een regelmatig planningsproces rond energie en klimaat over een periode van vijf en tien jaar, met een bijbehorend rapportageschema en mechanismen om ervoor te zorgen dat alle lidstaten vooruitgang boeken, en strategische reflectie over een periode van dertig jaar met het oog op het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen.

Om deze rapportering op federaal niveau te vergemakkelijken en te coördineren, werd eerst een governancemechanisme ingevoerd door twee beslissingen van de Ministerraad (Beslissingen van 2 april 2021 betreffende de monitoring van de implementatie van het federale klimaatbeleid en de federale klimaatmaatregelen 2021-2030 en van 8 oktober 2021 met betrekking tot de ambities en engagementen van de federale Staat in het federale klimaatbeleid 2021-2030) en werd vervolgens verankerd in de wet van 15 januari 2024 met betrekking tot het federale klimaatbeleid.

Gezien het transversale en multisectoriële karakter van het federale klimaatbeleid is het van fundamenteel belang om verschillende beleidsmaatregelen en maatregelen op verschillende beleidsterreinen te mobiliseren en zo de verschillende departementen te responsabiliseren om ze in staat te stellen de planning, implementatie, monitoring, evaluatie en transparantie van het klimaatbeleid mogelijk te maken.

Het belangrijkste instrument van dit nieuwe beleidsmechanisme is het opstellen, door de bevoegde ministers en staatssecretarissen, van routekaarten die samen met hun regeringen zijn ontwikkeld en die een politiek planningsdocument vormen. Deze bevatten gedetailleerde informatie over de doelstellingen en context van de geplande maatregelen, de inhoud ervan, het implementatieproces en het tijdschema, de diensten en instellingen die verantwoordelijk zijn voor de implementatie ervan, de budgettaire gevolgen, evenals informatie met betrekking tot de monitoring ervan en de analyse van hun impact.

Al deze routekaarten en voortgangsverslagen hebben tot doel jaarlijks een syntheserapport op te stellen, waarin de balans wordt opgemaakt van het federale klimaatbeleid. Dit rapport wordt openbaar gemaakt en onderworpen aan het advies van de Wetenschappelijke Klimaatraad, evenals van andere adviesorganen, en vervolgens voorgelegd aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers, waardoor een open debat over het klimaatbeleid op federaal niveau mogelijk wordt.

Dit nieuwe governancestelsel fungeert als katalysator en draagt bij tot een betere integratie van de klimaatdimensie in de verschillende domeinen van de federale klimaatbeleid. Dit stelsel moet het ook mogelijk maken om de operationalisering van de federale bijdrage aan het Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP) en de ontwikkeling van de opeenvolgende actualiseringen ervan te verzekeren. Naast het responsabiliseren van de relevante federale departementen en het bevorderen van samenwerking, wordt de cyclus gebruikt om het beleid op een regelmatige en transparante manier aan te passen.

Commentaar op de artikelen

Art. 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Art. 2

Dit artikel specificeert alle elementen die moeten worden geïntegreerd in de routekaarten en voortgangsverslagen die door de verschillende departementen en federale overheidsinstellingen worden opgesteld. Naast deze twee documenten kan ook een verzoek om aanvullende financiering voor klimaatbeleid en -maatregelen worden ingediend, om te profiteren van ondersteuning bij de implementatie van dit beleid en deze maatregel. Dit verzoek moet volledig en nauwkeurig zijn en de gevraagde bedragen rechtvaardigen.

Het is de Dienst Klimaatverandering die verantwoordelijk is voor het centraliseren van alle routekaarten, voortgangsverslagen en mogelijke financieringsaanvragen. Hiertoe bepaalt zij ook het sjabloon van al deze documenten, om de coördinatie en verwerking van al deze gegevens te vergemakkelijken.

Gezien de lengte van de beleidscyclus en de noodzaak om over actuele gegevens te beschikken, kunnen financieringsverzoeken die na 1 maart worden ingediend, niet meer in aanmerking komen voor mogelijke aanvullende financiering het volgende jaar.

Art. 3

De voortgangsverslagen, waaraan een financieringsverzoek kan worden gekoppeld, worden jaarlijks door de Dienst Klimaatverandering bijeengebracht en geanalyseerd in een syntheserapport. Dit rapport wordt gepubliceerd en dient tevens als basis voor de Wetenschappelijke Klimaatraad om advies uit te brengen over de evolutie van het federale klimaatbeleid. Dit is een essentiële stap in de klimaatgovernancecyclus.

Alle financieringsverzoeken moeten jaarlijks uiterlijk op 1 maart worden ingediend en worden vervolgens geanalyseerd door de Dienst Klimaatverandering. Deze analyse wordt enerzijds overgemaakt aan de minister bevoegd voor Klimaat en anderzijds aan de Wetenschappelijke Klimaatraad, die zich er op zal kunnen baseren, evenals op de oorspronkelijke financieringsverzoeken, om zijn advies te geven. Dit zal nodig zijn om de minister en de federale regering te helpen de meest efficiënte keuzes te maken met betrekking tot het huidige beleid, mogelijk nieuw beleid en maatregelen aan te nemen of te versterken om aan de wereldwijde klimaatdoelstellingen te voldoen.

Art. 4

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,
De Minister van Klimaat,
Leefmilieu, Duurzame ontwikkeling en Green deal,
Z. KHATTABI